

Ierosināta vēl viena lieta par darbspēju zaudējumu atlīdzības izmaksas noteikumiem

Satversmes tiesas 1. kolēģija ir ierosinājusi lietu „Par likuma „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām” 20. panta devītās daļas 1. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91., 105. un 109. pantam””.

Satversmes 1. pants noteic, ka Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika. Satversmes 91. pants garantē personu vienlīdzību likuma un tiesas priekšā, Satversmes 105. pants aizsargā īpašuma tiesības, bet Satversmes 109. pants paredz, ka ikvienam ir tiesības uz sociālo nodrošinājumu vecuma, darbnespējas, bezdarba un citos likumā noteiktajos gadījumos.

Apstrīdētā norma noteic, ka personai, kurai piešķirta izdienas pensija vai vecuma pensija, atlīdzību par darbspēju zaudējumu izmaksā šādi: „ja piešķirtās pensijas apmērs nesasniedz atlīdzības par darbspēju zaudējumu apmēru, apdrošinātajai personai izmaksā starpību starp atlīdzības par darbspēju zaudējumu apmēru un izdienas vai vecuma pensijas apmēru”. Norma ir spēkā no 2009. gada 1. jūlija.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka pirms vairākiem gadiem viņam ir noteikta arodslimība un daļējs darbspēju zaudējums, veselības stāvokļa dēļ viņš esot bijis spiests atstāt darbu. 2009. gadā viņam piešķirta vecuma pensija, kuras apmērs ir mazāks par atlīdzības par darbspēju zaudējumu apmēru, tādēļ viņš saņemot pilnu vecuma pensiju, bet atlīdzība par darbspēju atlīdzību tiek piešķirta tikai tādā daļā, lai segtu starpību starp vecuma pensiju un atlīdzību. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka šāda kārtība pārkāpjot vairākus tiesiskas valsts principus, ieskaitot tiesiskās palāvības principu un samērīguma principu. Viņš norāda, ka personas, kas saņem atlīdzību par darbspēju zaudējumu, esot īpaša sabiedrības grupa, jo viņi esot strādājuši veselībai bīstamos apstākļos, un darbspēju zudums iestājies tieši arodslimības, nevis vecuma dēļ. Pieteikuma iesniedzējs esot palāvis uz to, ka saņems pilnu atlīdzību par darbspēju zaudējumu, jo tieši arodslimības dēļ esot atstājis darbu pirms pensijas vecuma iestāšanās un tādēļ neesot spējis nopelnīt pietiekamu pensiju.

Tādēļ pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma ne vien pārkāpj tiesību principus, bet arī aizskar viņa pamattiesības, kas noteiktas Satversmes 91., 105. un 109. pantā.

Saeima ir uzaicināta līdz 2010. gada 16. jūnijam iesniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu. Lietas sagatavošanas termiņš ir 2010. gada 16. septembris.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274